

11 el cim de Puig Estela

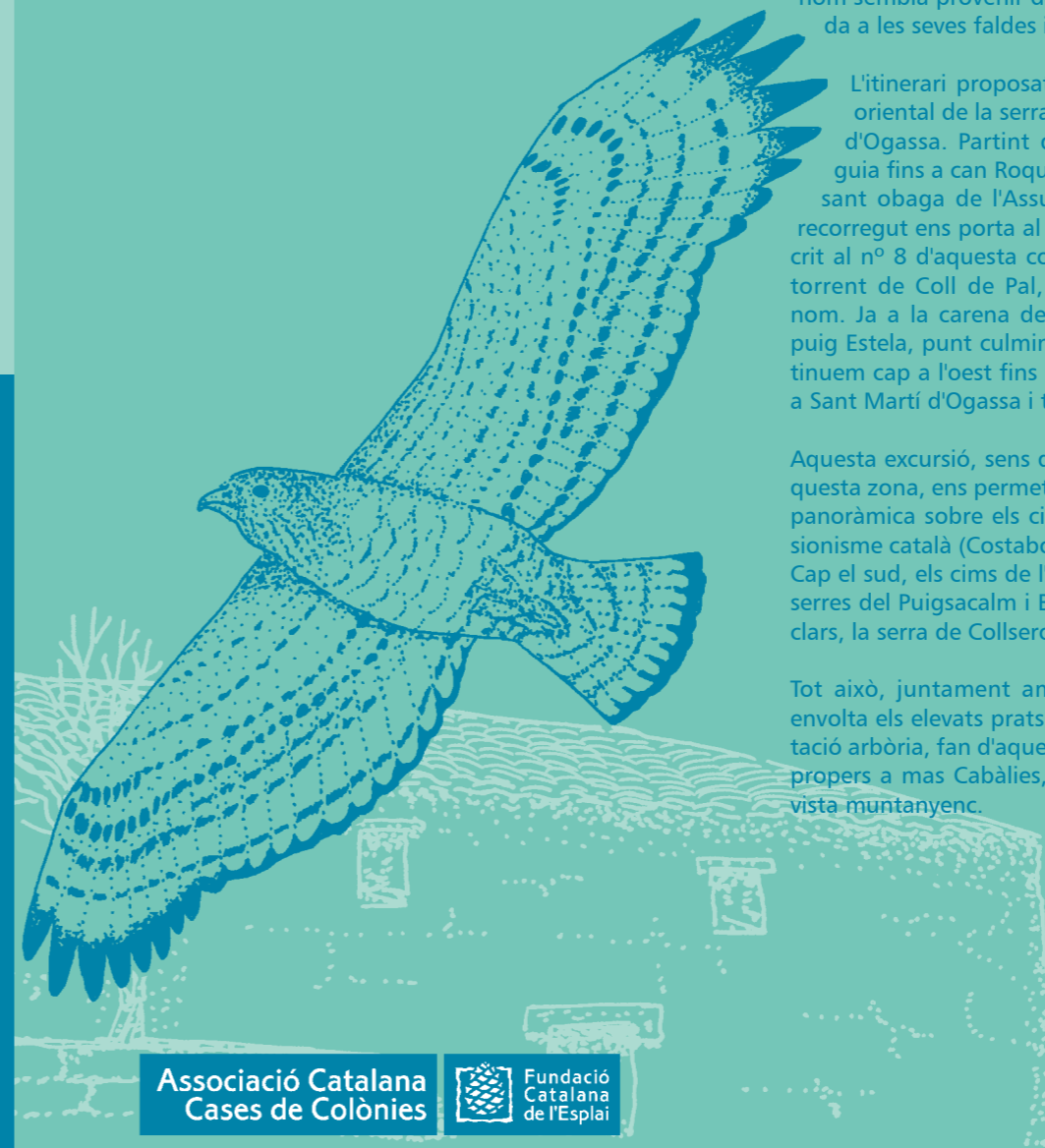
MAS CABÀLIES

La serra Cavallera, conjuntament amb la de Sant Aman i el Taga, són el contrafort de migjorn d'un dels cims més emblemàtic dels Pirineus catalans, el Puigmal. El seu nom sembla provenir de l'ermita de Kaballera, assentada a les seves faldes i consagrada l'any 938.

L'itinerari proposat travessa d'est a oest el sector oriental de la serra, entre el coll de Pal i la Portella d'Ogassa. Partint de mas Cabàlies, l'itinerari ens guia fins a can Roqueters, des d'on passem a la vessant obaga de l'Assuca pel coll de ca la Janica. El recorregut ens porta al puig de la Caritat (itinerari descrit al nº 8 d'aquesta col·lecció), des d'on resseguim el torrent de Coll de Pal, ascendint pel coll del mateix nom. Ja a la carena de la serra Cavallera i assolint el puig Estela, punt culminant del nostre recorregut, continuem cap a l'oest fins la Portella d'Ogassa, descendim a Sant Martí d'Ogassa i tornem a mas Cabàlies.

Aquesta excursió, sens dubte la més agresta i aèria d'aquesta zona, ens permet gaudir, cap al nord, d'una gran panoràmica sobre els cims amb més renom de l'excursionisme català (Costabona, Balandrau, ... i el Puigmal). Cap el sud, els cims de l'Alta Garrotxa, la vall del Ter, les serres del Puigsacalm i Bellmunt, el Montseny i, en dies clars, la serra de Collserola.

Tot això, juntament amb la sensació de solitud que envolta els elevats prats de pastura, erms de tota vegetació arbòria, fan d'aquesta sortida, un dels recorreguts, propers a mas Cabàlies, més atractius des del punt de vista muntanyenc.

CONCEPCIÓ GRÀFICA FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI 2004

itineraris de natura MAS CABÀLIES

1. El poble d'Ogassa
2. El torrent de Can Guillem
3. Els Boscos de l'Assuca
4. El torrent del Coll de Pal
5. El Tall Obert i el jaciment de fòssils
6. El torrent de Muig
7. La vila de Sant Joan de les Abadesses
8. El puig de la Caritat
9. La Fogonella
10. La serra de Sant Aman
11. El cim del Puig Estela
12. El cim del Taga

Recorregut	23 km d'anada i tornada
Desnivell	Pujada de 1002 metres
Durada	7 hores i 20 minuts sense comptar les aturades
Edat recomanada	A partir dels 14 anys
Destaquem	El paisatge des de la serra Cavallera
Recomanacions	Porteu l'aigua suficient, cantimplora, botes de muntanya, roba d'abric i capelina. A l'estiu, cal incloure gorra i crema de protecció solar.

fixa't

L'obaga frondosa de ca la Janica
Paisatge "lunar" dels Moltons
Els masos abandonats
La recuperació de la cobertura forestal
Els prats de pastura
La ramaderia
Els rapinyaires
Els isards
Circ glacial a l'estany del Tarter
Les flors d'alta muntanya i la seva protecció
L'ermita de Sant Martí d'Ogassa
Les mines i la vida minera a Ogassa

Sant Martí d'Ogassa

En conveni amb:

Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
acc@esplai.org www.esplai.org

Associació Catalana
Cases de Colònies

Fundació
Catalana
de l'Esplai

Mas Cabàlies (1005 m)

L'itinerari s'inicia darrere de l'aula de natura de mas Cabàlies, al costat de l'antic abeurador. La vista de la vall és impressionant i al fons es perfila la serra Cavallera i el puig Estela, on culmina aquest itinerari. Prenem la pista ampla de forta pendent i en direcció nord que ens porta a can Roqueters. Passat un fort revolt, continuem fins al mas.

35 min. Can Roqueters (1120 m)

Sense entrar al mas, davant del cirerer que ens ha donat la benvinguda, prenem un corriol que s'enfila marge amunt en direcció nord. El corriol remunta ben fressat per la base d'uns cingles calcaris. Passats 10 minuts arribem a unes antigues feixes, on el camí sembla desaparèixer. Just a la part superior, en direcció nord-oest i sobre uns murs de pedra, recuperem el corriol.

55 min. Coll de ca la Janica (1198 m)

Arribem dalt de la carena i canviem de vessant, trobant un fort contrast de vegetació. A l'obaga trobem ara, pinedes de pi roig i fagedes força tancades. El sender fressat i ben definit, no te pèrdua mentre transcorre per aquest paisatge ombrívol.

1h 07 min. Collet de Moltons (1182 m)

El corriol continua poc definit per un paisatge força despulat de vegetació arbòria. Caminem sense perdre alçada i en direcció nord, resseguint la carena que separa els torrents de Coll de Pal

i de Malatosca. Podem estalviar-nos el puig de la Caritat, vorejant-lo per la vessant est. Davant nostre, al nord, veiem com el primer dels torrent fracciona la serra Cavallera en dues parts. És per aquí per on accedim a la carena. Es tracta d'un paisatge primer dominat per prats amb elevada diversitat d'espècies i, després, quasi "lunar", on els rocams enlairats dels conglomerats que sobresurten en un terreny erosionat, ondulat i vermellós propi dels gresos, contrasta amb el verd-glauc de la vegetació de seca.

1h 35 min. Collada de la Creu (1272 m)

Arribem a la pista cimentada que comunica Ogassa amb Camprodon. Podem agafar aigua a l'abeurador, al costat de la pista. A l'estiu és possible que no ragi aigua. Prenem la pista direcció est, en direcció a Sant Martí d'Ogassa o Ogassa.

1h 53 min. Cruïlla (1275 m)

Per la nostra dreta enllaça la pista també cimentada, que prové de coll de Pal. La prenem, fent gairebé un gir en rodó, mantenint ara direcció nord-est, passant de llarg els trencalls (no cimentats) de can Boix i cal Turó i les ruïnes de can Cabrer i can Casadet, on a l'estiu podem agafar cireres.

2h 17 min. Can Bac de la Roda (1414 m)

Situat a l'esquerra del camí i encara habitat. A uns 50 m, just creuant el torrent del Bac, trobem a la vora del camí la Font de la Roda, molt ben arranjada. La pista, que ja no és cimentada, continua guanyant alçada de forma pronunciada després de cal Frare,

pel lloc dibuixat pels torrents del Bac i el de Coll de Pal. A la vessant obaga del torrent del Bac veiem com els boixos van recuperant terreny a les pastures. A l'est els cims de l'Alta Garrotxa van guanyant majestuositat.

2h 50 min. Refugi de Montserrat (1630 m)

A la dreta de la pista, ben indicat, trobem el refugi, de caràcter lliure i amb capacitat per a 12 persones. Té llar de foc i, a uns 50 m per sobre del refugi, hi ha un abeurador. A partir d'aquí, la pista continua amb una pendent més suau, en direcció est, cap al Coll de Pal, ja a la vista.

3h 04 min. Abeurador (1670 m)

La pista acaba en un altra abeurador pel bestiar. A primavera o estiu, ja comencem a reconèixer la importància que l'activitat ramadera encara té a la zona. Els corriols que neixen aquí ens guien fins al coll.

3h 14 min. Coll de Pal de Portolers (1778 m)

Apareixen els primers cims dels Pirineus, de les valls del Freser i de Núria, la collada de Toses i la Tossa d'Alp, a l'extrem més occidental. A partir d'aquest moment continuem per la carena de la serra Cavallera en direcció sud-est, per un corriol poc definit i amb múltiples traces fetes pel bestiar. Caminem per la carena utilitzant de referència el fil vaquer, que separa els termes municipals d'Ogassa i Pardines, a través d'extensos prats de pastura. Passem pel pla Cubilar, on trobem un corriol que se'ns uneix per l'esquerra, procedent de Sant Martí de Surroca, ascendint per la cova de la Cansalada, la dels Encantats i la cambra de les Monges. Hem deixat al coll el PR (marques grogues i blanques) que porta a Pardines, seguint l'antic camí ramader que arribava fins a l'Empordà.

4h 12 min. Puig Estela (2007 m)

Punt culminant de l'excursió, amb una fita cilíndrica de pedres. És un bon moment per gaudir de les panoràmiques que ens han anat acompanyant al llarg de la carena. Cap a l'est, el Taga en primer terme i la serra de Sant Aman a la seva esquerra. Cap al sud, el vessant de la serra s'estimba gairebé 1000 metres fins al fons de les valls d'Ogassa i de Malatosca; a l'horitzó les serres del Puigsacalm, agrestes, Bellmunt, el Montseny i, en dies clars, Montserrat i Collserola. Pel nord, el suau relleu al voltant de la collada arriba fins als primers cims dels Pirineus: Cerveris, Balandrau, Gra de Fajol, Costabona, Pic de la Dona, Torreneules, Noufonts i Puigmal. Als nostres peus, també al nord, trobem un petit circ glacial a 1590 m, l'estany del Tarter; un modelat glacial que no és gaire comú en aquestes regions. El recorregut continua seguint la carena cap a ponent; el terreny és ara més abrupte i l'estretor de la carena i la verticalitat dels seus vessants fan d'aquest tram el més aeri i emocionant de la sortida.

4h 33 min. Coll de la Torre (1905 m)

Havent perdut alçada i deixant endarrera la carena més rocosa, tenim al davant el puig de la Coma d'Olla, que podem pujar o flanquejar pel sud.

5h 01 min. Portella d'Ogassa (1790 m)

Aquest estret coll separa la serra de Conivella, dominada pel Taga, i la serra Cavallera. Sota nostre, cap a migjorn, el nucli de Sant Martí d'Ogassa i la vall d'Ogassa. Continuem caminant pel corriol, que ben marcat, baixa pronunciadament vers aquest nucli de població.

5h 17 min. Font del Freixe (1460 m)

Abeurador que deixem a la dreta del nostre camí, que, pedregós, continua davallant just per sota seu.

5h 31 min. Sant Martí d'Ogassa (1340 m)

Troblem la pista cimentada que acaba a aquest mateix nucli de població. A ponent, la pista creua el torrent que hem resseguit des de la Portella i hi trobem una font. A llevant la pista ens conduirà a Ogassa. L'església de Sant Martí data del s. XII i aglutina diversos masos al seu entorn.

6h 10 min. Collada de can Camps (1257 m)

Aquesta collada ens serveix de pas de la vall de la riera d'Ogassa a la de la riera de la Malatosca, on es recullen les aigües de mas Cabàlies. Aviat, vers el S-E ens tornarà a aparèixer el mas, ja assenyalant la proximitat del final del nostre recorregut. Nosaltres continuem per la mateixa pista, descendint ara de forma més accentuada per arribar a la població d'Ogassa. Abans d'arribar a les primeres cases disperses del municipi deixem, a la nostra esquerra, una bifurcació de la pista cimentada que, tal com ens informen els indicadors, passant per Sant Martí de Surroca, segueix tota la serra Cavallera fins a la colònia Estevenell, a les proximitats de Camprodon.

6h 46 min. Ogassa (940 m)

Centre neuràlgic de tota l'activitat minera que va condicionar la presència humana entre finals del s. XVIII i el 1967, any en que es van clausurar les mines definitivament. Encara avui, la població és tota ella, un testimoni en contra de l'oblit de la vida minera que va condicionar la seva existència. Creuat tot el municipi, al punt on la rieres de can Guillem i la de Surroca s'ajunten, donant lloc a la de Malatosca, un pont ens permet passar a la ribera esquerra. Continuem caminant pel corriol i agafant la bifurcació a la dreta que trobem tot seguit, pugem fins a can Garçó.

6h 54 min. Can Garçó (960 m)

Bon mirador sobre el poble d'Ogassa. Deixant la pista que marxa en direcció nord-est, passem per davant de la façana principal de la casa, per un corriol que ens porta, ben fressat, passant entre margues i boxedes, fins a mas Cabàlies.

7h 20 min. Mas Cabàlies (1005 m)

Arribem a l'Escola de Natura.